

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Viborgvej

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Sydvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 13.12.2021

DELTAGERE: Lotte Hillgaard Hansen (pædagog i børnehaven), Julie Klavsén (forælder), Pia Kjærsgaard Johansen (pædagogisk leder), Michael Ross (dagtilbudsleder).

KONSULENT: Mette Skovgaard Jensen og Maj-Britt Skovgaard (referent, BFU).

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	9
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.
2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet

3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner*, *Sammenhænge og Forældresamarbejde*.

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Børnehuset har udarbejdet den lovpligtige pædagogiske læreplan, og uploadet den på hjemmesiden. Den pædagogiske læreplan er udarbejdet i samarbejde med dagtilbud Sydvest, og der er enkelte udsnit der orienterer sig særligt ved det enkelte børnehus. Evaluering af den pædagogiske læreplan er ligeledes udarbejdet og uploadet, så den er tilgængelig på randers.dk.

Med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan, er fokuset på hverdagsrutiner blevet styrket. Børnene hjælper til med mange af hverdagens rutiner, f.eks. borddækning, nedtagning af stole, fejning af gulve mm. Der er opmærksomhed på dannelse og livsduelighed, f.eks. øves det, at børnene ser hinanden i øjnene, når de taler med hinanden.

Hverdagsrutinerne fungerer somme tider som en pædagogisk bagdør, hvor man ikke "trækker sig", men "hjælper til" med noget, hvilket skaber værdi for barnet.

Der arbejdes på at minimere børnenes oplevelse af at vente og de tilbydes bl.a. bøger i overgangene.

Som evalueringsredskab benyttes "tegn på læring". Personalet bruger det røde skema (pædagogisk fokus), det blå skema (evaluering af praksis) og det grønne skema (overblik).

De temaer, der evalueres på, varer typisk mellem et halvt og et helt år. Emnerne har ofte baggrund i fyrtårnsarbejdet. Hele personalegruppen har del i arbejdet og er gode til at få skabt aktiviteter på tværs af temaerne, f.eks. sprog, tal, natur, bevægelse osv.

Personalet er bevidste om at anvende elementer og temaer fra den styrkede pædagogiske læreplan i det daglige, hvilket kommer sig til udtryk gennem deres faglige sprog både i skrift og tale. Der er en stor opmærksomhed på at det faglige sprog anvendes konkret og praksisnært.

Børn i udsatte positioner

Personalet arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone, uanset om det er en barn i en udsat position eller ej.

Bekymringer omkring et barn drøftes på stuemøder eller pædagogmøder. Pia deltager på stuemøderne hver 8. uge. Når der laves en handleplan på et barn, har alle voksne på stuen ansvar for, at handleplanen følges og evalueres.

Børnehuset Viborgvej har en tværgående pædagog, som har faste dage på de enkelte stuer. Den tværgående pædagog har forløb med små grupper af børn, hvoraf nogle af dem er i udsatte positioner. Pædagogen deltager på sparringsmøder og kan vejlede personalegruppen ift. det pædagogiske arbejde med særlige problematikker.

Børn der er i udsat position og som "fylder meget" er ofte lettest at få øje på. Personalet oplever, at de stille børn i udsatte positioner er blevet nemmere at få øje på igennem fyrtårnsarbejdet med krop, motorik og sanser.

Arbejdet med sanser og motorik prioriteres højt i institutionen og en stor del af personalegruppen har været på sansemotorisk kursus. Institutionen fungerer i perioder som praktiksted for studerende på psykomotorikuddannelsen.

Fokusområder fra arbejdet med det enkelte barn i en udsat position integreres oftest i det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen, og der er derved fokus på børnefællesskabet.

Institutionen har flere forældre, som ikke taler dansk. Personalet kommunikerer med flere af forældrene på engelsk og der inviteres tolke efter behov. Der er rum for, at børn med samme modersmål kan anvende dette i leg og personalet oplever, at børn lærer af hinanden. Der er en positiv grundlæggende forståelse af at anse barnets ressourcer frem for begrænsninger når personalet omtaler tosproget børn.

Sammenhænge

Inden et barn starter i vuggestuen, inviteres forældrene til møde i vuggestuen (uden barnet). På mødet fortæller forældrene om barnet, mens personalet fortæller om vuggestuen. Der arrangeres efterfølgende et (eller flere) besøg i vuggestuen for både forældrene og barnet. Børnene i

vuggestuen kommer ofte direkte hjemmefra og nogle få kommer fra dagplejen.

Barnets start kan se forskellig ud og afhænger af den enkelte families behov. Familien knyttes i opstarten til en fast voksen i vuggestuen.

Personalet i vuggestuen overleverer information om barnet til personalet i børnehaven på et overleveringsmøde, hvor forældrene også er med. Der udfyldes endvidere et overleveringsskema. Personalet oplever, at børnene er meget trygge i overgangen fra vuggestuen til børnehaven. Vuggestuen besøger ofte børnehavens legeplads og de store vuggestuebørn (astronautgruppen) besøger ofte børnehaven.

Hobrovejens Skole er områdets distriktsskole, men kun ganske få børn sendes hertil.

Børnegruppen starter typisk i ti forskellige skoler, hvilket kan vanskeliggøre det gode samarbejde omkring overgangen fra børnehave til skole.

Nogle børn starter i førskole pr. 1. marts, mens andre først starter i skole pr. 1. august.

Hobrovejens Skole er repræsenteret ved et forældremøde, hvor forældrene modtager generel information om folkeskolerne i Randers.

Forældresamarbejde

Personalet sender "dagsedler" til forældrene og oplever, at det skaber en god sammenhæng i hverdagen. På dagsedlerne, der sendes via Aula, kan forældrene læse om dagens aktiviteter og aktiviteternes pædagogiske afsæt. Forældrene præsenteres for det pædagogfaglige sprog og personalet oplever, at forældrene har fået større indsigt i det fag faglige pædagogiske arbejde. Dagtilbud Sydvest er i gang med en kommunikationsproces, hvorigennem der skal tages stilling til informationsniveauet i forældresamarbejdet, antallet af daglige fotos mv.

Forældrerepræsentanten oplever dagsedlerne fungerer godt og mener, at det kan noget andet end billeder kan. Hun fortæller, at der er en god daglig dialog med personalet og at der altid er mulighed for at finde et tidspunkt til både en kort og en længere dialog omkring barnet.

I storebørnsgruppen er der en ringeklokke ved døren som forældrene bruger når de afleverer/henter deres børn.

På de andre stuer går forældrene med ind i garderoben. Personalet oplever generelt, at der er mere rolige afskedsituationer, når forældrene afleverer ved døren.

I tiden hvor forældrene ikke har været med inde på stuerne, har de somme tider modtaget billeder af stuerne. Forældrene har været inviteret til forældrekafe to gange og rigtig mange forældre har deltaget heri, da de har behov for at følge med i det, der sker på stuen.

Personalet fortæller, at de er gode til at bruge forældrenes kompetencer i aktiviteterne med børnene. De har f.eks. haft en dag i skoven med en far, som vidste noget om natur og haft en dag sammen med en anden far, som er fysioterapeut, som præsenterede børnene for kroppen/skelettet.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Resultaterne fra ITERS og ECERS rapporterne er blevet præsenteret for hele personalegruppen på et afdelingsmøde. Opmærksomhedspunkterne er derefter blevet drøftet på stuemøderne og en repræsentant fra hver stue er gået sammen om udarbejdelsen af handleplaner.

På baggrund af ITERS og ECERS rapporterne er der sat fokus på etablering af interessecentre samt på hygiejnerutiner.

De to fokusområder var de emner, der i rapporterne havde scoret lavest. Personalet var overrasket over, at de havde scoret lavt på hygiejnedelen, men havde i forvejen planlagt at skulle arbejde med interessecentre/ det udendørs læringsmiljø.

I arbejdet med det udendørs læringsmiljø, har personalet været nysgerrige på børnenes perspektiver og har bl.a. brugt "børnerundvisninger". De er herigennem blevet klogere på de ting børnene finder interessante på legepladsen og hvad børnene ønsker mere af.

I vuggestuen er de opmærksomme på at præsentere legetøjet i interessecentre og der er fokus på tilgængeligheden. For at se stuen fra et børneperspektiv, har de voksne kørt rundt på rullebrætter på stuen. De opdagede, at deres udstillinger sad højt oppe og de har nu fået dem ned i børnehøjde.

I børnehaven har de været nysgerrige på at anskaffe legetøj, der ikke henvender sig til et bestemt køn. De er gået i gang med etableringen af interessecentre og har fået lavet en restaurant med billeder af mad. Personalet oplever, at børnenes leg er blevet udviklet og legen har tydeliggjort børnenes brug af tal og matematisk tale.

I arbejdet med børnenes hygiejnerutiner har børnehaven haft besøg af en forælder, som arbejder på social og sundhedsskolen. Forælderen medbragte en maskine, som med lys kunne afsløre om børnenes hænder var rene. Børnene har ligeledes set "Bamselæge-programmer" om hygiejne. Personalet har opmærksomhed på, at det er en balancegang at tale med børnene om bakterier. De skal have forståelse for det, men ikke blive bange for det.

Pædagogisk leder fortæller, at der i øjeblikket er opmærksomhed på, hvordan personalets hygiejnerutiner kan ensrettes.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Der er nok indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet.

Det kan overvejes at styrke systematikken i forhold til den visuelle overvågning af soverum, udvide mængden af farverige fotos/billeder/plakater i børnenes øjenhøjde samt at igangsætte flere samtaler med børnene om de udstillede materialer.

Generelt er der behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner for personlig pleje. Der kan være et opmærksomhedspunkt relateret til større systematik og ensartethed i forhold til de sanitære sundhedsprocedurer ved bleskift og måltider samt opmærksomhed på sikkerhedspraksis ude og inde.

Der er et godt sprogligt læringsmiljø på stuen. Personalet har mange samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes på børnenes kommunikative initiativer på en entusiastisk og udviklingsstøttende måde. Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd i både de tilrettelagte og børneinitierede pædagogiske aktiviteter. I forhold til at udvikle praksis omkring sprog og bøger, kan der eventuelt være en opmærksomhed på at udvide/forny bogsamlingen.

Der er en god personalebeteiligung i de gennemførte læringsaktiviteter og i vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger både sammen med personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene. Der er materialer tilgængelige på størstedelen af de nævnte læringsområder i et tilstrækkeligt omfang. Dog kan det overvejes at gøre materialer tilgængelige for børnene under læringsområderne krea, klodser, musik og bevægelse samt at øge synligheden på tal og matematiske former. Det kan overvejes at øge opmærksomheden på mangfoldighed i vuggestuens materialesamling.

Der er et rigtig godt relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan eventuelt overvejes at igangsætte flere passende grovmotoriske aktiviteter, øge opmærksomheden på med enkle begreber at forklare børnene, hvorfor en konkret adfærd er uacceptabel og støtte børnene mere i at blive opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andre.

Organisationsstrukturen understøtter på fremragende vis børnenes hverdag i vuggestuen.

Opsamling ECERS-3

På Galaksestuen er der generelt god plads i indretningen til leg og læring. Det anbefales at overveje, at kigge nærmere på stuens indretning ift. leg og læring ift. hvordan det er muligt at indrette små interessecentre og legeområder som inspirer til leg samt hvordan leg/aktiviteter ved bordene kan arrangeres, så de skærmes mere fra gennemgangsarealet. Ift. jeres indretning anbefales det desuden at I inddrager det udstillede materiale mere aktivt i samtaler med børnene.

Håndvask for børn og voksne levner plads til forbedring. I har gode strukturer og rytmer i hverdagen som understøtter, at der kan bruges lidt ekstra tid på grundighed og guidning.

Personalet udviser overordnet set stor opmærksomhed på børnegruppen og de enkelte børns velbefindende. Vær dog opmærksomme på jeres overgang fra frokost til "legepladstid" ift. at I har børn, som er alene på legepladsen uden opsyn. Dette anbefales ikke.

Ift. sprog og literacy observeres samtaler af høj sproglig kvalitet. Fortsæt dette arbejde, da det kommer alle børn til gode både nu- og her, men også på den lange bane. I kan arbejde aktivt med at stille gode spørgsmål, som kræver længere svar og forklaringer fra børnene i samtaler. Ligeledes kan I fokusere endnu mere på at hjælpe børnene i deres indbyrdes kommunikation. Børnenes fortrolighed med skrift kan højnes mere ved fx at udpege bogstaver og ord eller nedskrive disse, så de kobles til begivenheder eller genstande i læringsmiljøet. Jeres fine, udstillede materialer og udsmykning med skrift fremmer mange samtaler og introducerer børnene for forskellige emner og nye ord.

Ift. læringsaktiviteter anbefaler rapporten at der gøres mere legetøj og flere materialer tilgængelige på stuen. I den forbindelse kan I overveje hvilke legetøj og hvilke materialer der tilsammen omfatter forskellige interesser, sværhedsgrader og udviklingsområder/ læreplanstemaer. Overvej i forlængelse af dette hvordan I kan deltage aktivt i børnenes leg med materialerne samt i samtaler omkring disse.

Interaktionerne på Galaksestuen er grundlæggende kendetegnet ved at personalet er tæt på børnene, viser interesse og en oprigtig glæde og lyst til at gøre noget sammen med børnene. De gode interaktioner og samtaler kan udvides til at der i endnu højere grad tales om børnenes følelser og relationer mellem deres egne handlinger og andre børns følelser og reaktioner. For at styrke fællesskabet mellem børnene kan I have en opmærksomhed på at guide børnene i samarbejdsopgaver samtidig med at det enkelte barns styrker fremhæves over for de andre børn i gruppen.

Ift. organisering af hverdagen er dagen for børnene på stuen gennemgående velorganiseret og struktureret. Personalet ved, hvad der skal ske og er opmærksomme på at sikre, at børnene også ved hvad der skal ske. Der ses ikke problemer ifm. overgange og ventetid. Overvej at gøre børnene opmærksomme på stuens regler ved at forklare børnene hvad det betyder for andre, når man fx er hjælpsom, kan vente på tur, kan dele maden mellem sig osv. Overvej desuden om det er muligt at skabe mere fleksibilitet ift. deltagelse i fælles lege- og læringsaktiviteter.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Den samlede vurdering efter tilsynsmødet de 13.12.21 er, at Børnehuset Viborgvej på tilfredsstillende måde har formået at anvende opmærksomhedspunkterne fra ITERS- og ECERS-rapporten til at udvikle den pædagogiske praksis. Handleplanen afspejler en fokuseret faglig indsats for både vuggestuen og børnehaven til gavn for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Fremadrettet fokuseres der på en videreudvikling af læringsmiljøer ude og inde.

Den pædagogiske leder har positive forventninger til personalet og understøtter den faglige udvikling gennem en tydelig retning i forhold til arbejdet med handleplan, pædagogisk læreplan og i det hele taget den pædagogiske tilgang.

Det er tydeligt, at børnehusets leder og personale har vision om at videreudvikle praksis med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan.

Dialogen på tilsynsmødet gør præg af faglighed, engagement, vision og ejerskab, og der tvivles ikke på, at der arbejdes for at fastholde og videreudvikle kvaliteten af praksis.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS